

11.16.2-1
Lətif Kərimli
Məsud Mahmudov
Cəmaləddin Rəhmanov

11.16.2-1
12-49

BİTİŞİK, YOXSA AYRI?

BİTİŞİK, YOXSA AYRI?

S O R G U L Ü G E T İ

BİTİŞİK, YOXSA AYRI?

A

**Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nəsimi adına Dilçilik
Institutu Elmi Şurasının qərarı ilə çap olunur**

Redaktor:

Ağamusa Axundov

AMEA-nın müxbir üzvü,
filologiya elmləri doktoru, professor

Rəyçilər:

İsmayıllı Məmmədov,
filologiya elmləri doktoru

Bəhruz Abdullayev,
filologiya elmləri namizədi

**Lətif Kərimli, Məsud Mahmudov, Cəmaləddin
Rəhmanov. Bitişik, yoxsa ayrı? Sorğu lügəti.
(Təkmilləşdirilmiş və artırılmış ikinci nəşri).
Bakı, «Nurlan», 2004. - 280 səh.**

Lügət müasir Azərbaycan orfoqrafiyasının ən mübahisəli məsələlərindən birinə – bitişik, defislə və ya ayrı yazılın sözlərə həsr olunmuşdur. Sorğu lügəti həmçinin bir sıra element və başqa hissəciklərlə düzəlmüş ümumişlək sözləri, yazılışı çətin olan terminləri də əhatə edir. Lügət Azərbaycan dilinin orfoqrafiya qaydaları əsasında tərtib olunmuşdur.

Lügət metbuat və nəşriyyat işçiləri, müəllimlər, tələbələr, eləcə də geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

4602020000 **Qrifli nəşr**
N - 098 - 2004

© «Nurlan», 2004

ÖN SÖZ

Mürəkkəb sözlərin bitişik, defislə və ayrı yazılışı çağdaş Azərbaycan imlasının ən az işlənmiş və mübahisəli problemlərindən biridir. Yazı təcrübəsində bu problemlə əlaqədar orfoqrafiya çətinliklər tez-tez qarşıya çıxır. Bunun başlıca səbəblərindən biri də Azərbaycan dilçiliyində xüsusi sorğu kitablarının olmaması ilə bağlıdır. Doğrudur, oxucuların öhdəsinə buraxdığını hazırlı sorğu lügəti 1987-ci ildə Azərnəşr tərəfindən çap edilən «Bitişik, yoxsa ayrı» əsərinin təkmilləşdirilmiş ikinci nəşridir. Bununla belə bu sahədə görülən işləri qənaətbəxş hesab etmək olmaz.

Dilimizin lügət tərkibinin intensiv dəyişikliyə məruz qalması, əsasən son onillikdə müstəqilliyimizlə bağlı dildə gedən proseslərin Azərbaycan dilinin leksik qatına bu və ya digər dərəcədə təsir göstərməsilə bağlıdır. Son illər dildə yaranan yeni söz və birləşmələrin artımı onların toplanıb vahid imla qaydaları əsasında sözlükler şəklində nəşr edilməsi zərurətini yaratmışdır. Mürəkkəb quruluşlu sözlərin bir qaydada yazılışı mübahisə doğurduğundan onlar lügətin ikinci nəşrinə əlavə edilmişdir. Məlumdur ki, informasiyaların qısa müddət ərzində dinləyicilərə çatdırılmasında intensiv danışq tərzini yaradır, bu da öz növbəsində söz birləşmələrinin mürəkkəb sözlərə çevriləməsi prosesini tezlaşdırır. Belə olan təqdirdə keçid dövründə olan söz birləşmələrinin, eləcə də yeni yaranan mürəkkəb sözlərin yazılışında müxtəliflik yaranır. Yeni orfoqrafiya sözlüğünün, həmçinin yeni sözlər lügətinin çapının longidilməsi imlamızdakı bu boşluğu daha da qəbariqləşdirir. Bu baxımdan da çapa hazırlanmış mövcud sözlüyü orfoqrafiya sahəsində zaruri təşəbbüslardən biri sayılır. Burada toplanmış sözlər əsasında bitişik, defislə və ayrı yazılın sözlərin vahid yazılış qaydalarının işlənib hazırlanmasına cəhd göstərilmişdir. Qaydaların tərtibində mövcud orfoqrafiya qaydalarından istifadə olunmuşdur.

Sözlükdə təkcə çağdaş dil baxımından fərqlənən mürəkkəb sözlər deyil, bir sıra beynəlxalq elementli, hissəcikli, habelə inkar hissəciyi ilə və s. işlənən sözlər də əhatə edilmişdir.

Sözlüyü yazılışı bu və ya digər dərəcədə mübahisəli, çətin olan ümumişlək, eləcə də alınma sözlərlə yanaşı, müxtəlif terminlər də daxil edilmişdir.

Çağdaş Azərbaycan dilində mürəkkəb söz yaradıcılığı olduqca məhsuldardır və təbii ki, bir lügətdə bütün mövcud mürəkkəb sözləri və həmisi yaranmaqdə, inkişafda olan yeni sözləri əhatə etmək mümkün deyil. Bundan ötrü bu tipli sözlükər

vaxtaşırı nəşr olunmalıdır. Bunun imkan xaricində olduğunu nəzərə alıb tərtibçilər belə hesab edirlər ki, sözlüyə düşməmiş mürəkkəb sözlərin də yazılışını müəyyənləşdirməkdə analoji qaydalardan istifadə olunmalıdır.

Bütün, defisıl və ayrı yazılın sözlərin yazılışı prosesində qarşıya çıxan çətinliklər en çox ondan irəli gəlir ki, mövcud orfoqrafiya qaydaları yeni yaranan mürəkkəb sözlərə müxtəlif şəkildə tətbiq olunur, bu isə eyni sözün vəsaitlərdə mətbuatda, hətta sözlüklərdə müxtəlif yazılış formalarında təzahür etməsinə aparıb çıxarır. Mövcud orfoqrafiya qaydalarının hazırlı mətbuat bolluğu şəraitində müasir tələblərə cavab verə bilməməsini də nəzərəalsaq çətinliklər barədə müəyyən təsəvvür yarana bilər. Bununla belə nəzərə alınmalıdır ki, lügətçilik ənənələrinə əsasən, tərtibçilər sözlüyün tamlığı və sistemliliyini təmin etmək baxımından lügətə yazılışı mübahisə doğurmayan sözləri də daxil etməyi lazımlı bilsinlər.

Lügətdə verilmiş qaydalar mürəkkəb sözlərin yazılışı haqqında Azərbaycan dilinin hazırda qüvvədə olan orfoqrafiya qaydalarına uyğun şəkildə tərtib olunmuşdur. Azərbaycan ədəbi dilinin inkişaf qanunu uyğunluqlarını və meyllərini nəzərə alaraq bütün, defisıl və ayrı yazılın sözlərin vahid yazılış qaydalarının işləniləşdirilməsinə cəhd göstərilmişdir.

Lügətdə, təxminən 25 minə yaxın söz əhatə olunmuşdur.

Tərtibçilər lügətin birinci nəşrində böyük xidmətləri olmuş mərhum dilçilər prof. Əlövət Abdullayev, prof. Əziz Əfəndizadə, prof. Məmməd Qasımov, filologiya elmləri doktoru Əbdürəhman Cavadovun xatirəsini dərin ehtiramla yad edir, lügətin təkmilləşdirilməsində onların təklif və qeydlərinin faydasını minnətdarlıqla qeyd edirlər.

Müəlliflər sorğu lügətinin artırılmış və təkmilləşdirilmiş ikinci nəşrinin əlyazmasını oxumuş və redakta etmiş AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Ağamusa Axundova, rəyçilər filologiya elmləri doktoru İsmayııl Məmmədova və filologiya elmləri namizədi Bəhruz Abdullayevə dəyərli məsləhətlərinə görə təşəkkürlərini bildirirlər.

Sorğu lügəti barədə arzu, təklif və iradalarını bildirəcək oxuculara qabaqcadan minnətdarlığımızı bildiririk.

SÖZLÜYÜN QURULUŞU

1. Lügətdə sözlər ərifba sırası ilə verilmişdir.
2. Sözlüyü çağdaş Azərbaycan ədəbi dilinin lügət tərkibinə daxil olan mürəkkəb sözlərlə yanaşı, qismən dar ixtisas sahələrinə aid terminlər, habelə bir sıra element və başqa hissəciklərlə düzəlmüş yazılış çətinlik törədən sözlər də salınmışdır ki, onları başlıca olaraq, aşağıdakı qruplara ayırmış olar:

a) dilimizin lügət tərkibinə ayrılmaz hissəsini təşkil edən xüsusi mürəkkəb termin-sözələr; məs: ağacdeşən, beşnövçü və s.

b) vaxtılıq dilimizin lügət tərkibində yer tutmuş, indi isə yalnız keçmiş həyatın müxtəlif cəhətlərini eks etdirmək üçün lazımlı olan və ədəbiyyatda az-çox işlədilən köhnəlmış sözlər; məs: arşınmalçı, elkimya, yarımgirvənkə və s.

c) müxtəlif ixtisas sahələrinə aid bütün, defisıl və ayrı yazılın sözlər; anilin-formaldehid, atom-molekul, baytarlıq-sanitariya, bazu-dırsək, su polosu, rus daması və s.;

?
d) bir sıra beynəlxalq morfemlərlə düzələn sözlər; məs: avtodükan, biosüzgəc, videogücləndirici, elektrocərrahiyə, zoomühəndis, interkosmos, stereosəkil, hidroinşaatçı və s.;

e) müxtəlif xüsusiyyətli səs təqlidi sözlər; məs: viğ-viğ, qart-qart, juğ-juğ, taq-taq və s.

3. Sözlüyün sonunda iki əlavə verilmişdir. Bunlardan biri «Əlavə 1», digəri isə «Əlavə-2» adlanır. Əvvəlinci əlavədə quruluşuna görə mürəkkəb olan coğrafi adlar (əsasən Azərbaycan Respublikamızın ərazisi ilə bağlı) və şəxs adları, ikincisində isə mürəkkəb sözlərin yazılışına aid orfoqrafik qaydalar əhatə olunmuşdur.

4. Mənəsi geniş oxucu kütləsi üçün aydın olmayan bəzi söz və terminlərin qarşısında aşağıdakı kimi qısa izah və ya şərti işarələr (izahlar kursivlə, bir sıra terminlərin isə hansı sahəyə aid olması mötərizədə) verilmişdir; məs:

abasbəyi, armud

ağtərə (bot.)

bağambürç, ot

ay-baliq (zool.)

qayçıkəsən, cücü

qayabaşı

yeddiqardaş, ulduz

qövssöndürən (elektr.)

öküzgözü, bitki

köksözlü (dilç.)

5. Mürəkkəb xalq, tayfa və sülalə adları, eləcə də cəm halda işlədilən elmi terminlər aşağıdakı kimi verilmişdir:

ağqanadlı (-lar)

damargenəldici (-lər)

başayaqlı (-lar)

qaraqoyunlu (-lar)

birdırnaqlı (-lar)

qızılbaş (-lar)

qaraqalpaq (-lr)

işiqsevən (-lər)

AZƏRBAYCAN ƏLİFBASI

A a	B be	C ce	Ç çe	D de	E e	Ə ə	F fe	G ge
Ğ ğe	H he	X xe	I i	 i	J je	K ke	Q qe	L el
M em	N en	O o	Ö ö	P pe	R er	S se	Ş şe	T te
U u	Ü ü	V ve	Y ye	Z ze				

SÖZLÜKDƏ GEDƏN İXTİSARLAR

- anat.-anatomiya
- astr.-astronomiya
- bayt.-baytarlıq
- biol.-biologiya
- bot.-botanika
- dan.-danişqda işlənən söz
- dəniz.-dənizçilik
- d.y. -dəmir yolu
- dilç.-dilçilik
- elektr.-elektrik
- ədəb.-ədəbiyyatşünaslıq
- əkin.-əkinçilik
- əcz.-əczaçılıq
- zool.-zoologiya
- iqt.-iqtisadi
- id.-idman
- kim.-kimya
- geod.-geodeziya
- geol.-geolojiya
- mal.-maliyyə
- memar.-memarlıq
- miner.-mineralogiya
- mus.-müsiki
- müh.-mühəsibat
- ped.-pedaqogika
- psix.-psixologiya
- tar.-tarix
- tex.-texnika
- tib.-tibb
- fals.-fəlsəfə
- fiz.-fizika
- fiziol.-fiziologiya
- folk.-folklor
- fotoqr.-fotoqrafiya
- coğr.-coğrafiya
- şahm.-şahmat

A

abasbeyi, armud
abavü-əcdad
abdəst
abdətxana
abgah
abgərdən
abgün
abgүst
ab-hava
ab-havalı
abxaz-adigey
abi-göy
abi-qırmızı
abır-həya
abırsız-abırsız
abitəher
abıyaçalan
abiyaoxşar
abi-yaşıl
abi-bəqa
abi-çeşm
abidətrafi
abi-heyan
abi-həyat
abi-kövsər
abi-niyan
abiogenetik
abiogenez
abiotrofiya
abi-rəvan
abi-zəmzəm
abi-zindəgani
abkeş
abqora
abqoraliq
abolisionim
abolisionist
abonement
abraziv-maye
absorbsiometr
absorbsiyaedici
absorbsiyaolunma
ab-tab

ac-acına
acgöz
acgözcsinə
acgözlük
acgözlülük
aci-aci
aciağacı
acibaldırğan
acibyan
acılıçək
acidil
acidilli
acidillik
acixəmrə
aciqarpız
aciqıcı, bitki
aciq-qıcıq
aciqli-aciqli
aciqovuq
aciqovun
aciqlikimi (-lər)
aciqotu
acılışırını
acimtl-şirin
aciotu
acitəher
acitəre
acivar, ot
aciyonca
aciyoşan
aciz-aciz
acqarına
acqursaq
ac-ləlöyüñ
ac-susuz
ac-yalavac
açarqayıran
açıq-açığına
açıq-aşkar
açıq-aydin
açıqbəniz
açıq-bənövşəyi
açıq-boz
açıqdan-açığa
açıqfikirli
açıqfikirlilik

açıqgəzən
açıqgöz
açıqgözlü
açıqgözlülük
açıq-qara
açıq-qəhvəyi
açıq-qırmızı
açıqrentgli
açıq-saçıq
açıq-saçıqlıq
açıq-sarı
açıq-sürməyi
açıqtəhər
açıqtıplı
açıqürəkli
açıqürəklik
açılıb-yığılan
açılıb-yığılma
açılıb-yığılmaq
açma-yumma
adaçayı
adadovşanı
adaq-adaq
adalararası
adam-adamyana
adamağılı
adamaldadan
adamantblast (-lar)
adamaoxşamaz
adamaoxşamazlıq
adamaoxşar
adamayovuşan
adamayovuşmaz
adamayovuşmazlıq
adambaşı
adambaşına
adamboyu
adamdanqaçan
adamgüldürən
adam-gün
adamincidən
adamoynadan
adamöldürmə
adam-saat
adamsatan
adamsevməz

adamsevməzlik
adamtanıyan
adamyana
adamyeyen
adaptometr
adbaad
adda-budda
adda-buddalıq
addim-addim
addimbaaddim
addimbasdı
addimbaşı
addimölçən
adəməgaci
adəmdənqalma
adətdənxaric
adətdənkənar
adətkerdə
adibatmış
adibədnam
adibədnamlıq
adibilinməz
adivayqanlı
adqoydu
adqoyma
adlı-sanlı
adlı-sanlılıq
admiral-mühəndis
ad-san
adsız-sansız
adsorbsiyaedici
adsorbsiyaolunma
aeroballistika
aerobaza
aerobiologiya
aerobioloji
aerobionit
aerobomba
aerodinamik
aerodinamika
aeroelektrik
aerofilm
aerofiltr
aerofon
aerofoto
aerofotoaparat

aerofotokadr
aerofotokamera
aerofotoqrafiya
aerofotomaterial
aerofotometr
aerofotopanorama
aerofotopylonka
aerofotosxem
aerofotoşəkil
aerofotoşəkilçəkme
aerofototopoqrafiya
aerogeofizika
aerogeologiya
aerogeoloji
aerohidrodinamika
aerohidromexaniki
aeroxizək
aeroiqlim
aeroionizator
aeroionlaşma
aerokadr
aerokarpiya
aerokəşfiyyat
aerokinoaparat
aerokirşə
aeroklub
aerokosmik
aeroqtar
aeroqliserin
aeroqrafiya
aeroqrafiyimetr
aerolift
aeromaqnit
aeromaqnitometr
aeromayak
aeromexanika
aeromexaniki
aerometod
aerometr
aerometrik
aerometriya
aeromorfoz
aeronaviqasiya
aeronavtika
aeroneqativ
aeronomiya

aeroplan
aeroplanset
aeropoçt
aeroponika
aeroport
aeroradiomayak
aerosalon
aerosepin
aerosinoptika
aerostansiya
aerostatika
aerosüzgəc
aeroşəkil
aerotaxometr
aerotank
aeroterapiya
aerotermometr
aerovağzal
aerovaqon
aerozol
aerozolterapiya
aftafa-ləyən
ağabaci
ağabani
ağacabənzər
ağacaoxşar
ağacatma
ağacayaq
ağacayaqkök (-lər)
ağacbasıran
ağaccilalayan
ağacdəşən
ağacdələnkimi (-lər)
ağacdələn (-lər)
ağacdərgrama
ağacdərgayan
ağacgəmirən (-lər)
ağackəpənəyi
ağac kömür
ağacqıran
ağacqurbağası
ağacqurdı
ağaclıflı
ağacmişarlayan
ağacovan (-lar)
ağacsaqqızı

ağacşəkilli
ağactəmizləyən
ağac-uğac
ağacvari
ağacyonan
ağacyonqarlı
ağaçalar
ağadadaş
ağadayı
ağadostu
ağagörmez
ağanəne
ağatəbiətlı
ağayana
ağbağır, qorxaq
ağbalıq
ağbaş
ağbaşlı
ağbədən
ağbədənli
ağbəxt
ağbəxtli
ağbəxtlik
ağbəniz
ağbənizli
ağbığ
ağbığlı
ağbirçək
ağbirçəkli
ağbirçəkklik
ağbogaz
ağbuğda
ağbulaq
ağbuta
ağbutalı
ağcaqanad
ağcaqayın
ağcaqayınlıq
ağcaqovaq
ağcaqovaqlıq
ağcamatan
ağcamaya
ağciyər, qorxaq
ağciyər (-lər)
ağciyərlilik
ağciyər-mədə

ağçağ
ağçətir
ağçicəkli
ağçıl
ağçoğan
ağçubuq
ağdaban
ağdamar
ağdərili
ağdiş, heyvan
ağgedik
ağgilə, üzüm
ağgödən
ağgövdə
ağgövdəli
ağgözcük (-lər)
ağgöz (-lər)
ağgözlük
ağgözlülük
ağgün
ağgünlü
ağgünülüük
ağxalatlı
ağılçatmaz
ağılçatmazlıq
ağıldanyüngül
ağılıkəsen
ağılıkəsməz
ağilli-agillı
ağilli-başlı
ağilli-kamallı
ağillumulmaz
ağilyana
ağına-bozuna baxmadan
ağır-ağır
ağırayaq
ağırayaqlı
ağırbaşlı
ağireşidən
ağireşitmə
ağırgövdə
ağırgövdəli
ağırgövdəlilik
ağırxasiyyət
ağırxasiyyətli
ağırxasiyyətlilik

ağırlıqqaldırın
ağırlıqqaldırma
ağırlıqsaxlayan
ağırı-yüngüllü
ağırsanbal
ağırsanballı
ağır-səngin
ağır-sənginlik
ağırtaxtalı
ağırtəbiət
ağırtəbiətli
ağırtəbiətlilik
ağırtəhər
ağırtərpənən
ağırtərpənişli
ağırıyanı
ağırıyanalıq
ağırıyüklü
ağır-yüngül
ağır-yüngüllük
ağırzəhmli
ağız-ağız
ağızbaağız
ağız-burun
ağız-burunu
ağızdandolma
ağızdoluşu
ağızotluq
ağızotu
ağızsuyu
ağızsürütməsi
ağızucu
ağızulummaz
ağkirpik, gül
ağköynək
ağköynəkli
ağqanad
ağqanadlı (-lar)
ağ-qara
ağqarın
ağqılıçıq, düyü
ağqıpçaq
ağ qızıl qara qızıl sarı qızıl
ağqovaq, ağac
ağqoyunlu (-lar)

ağquruq
ağquruqlu (-lar)
ağqvardiyaçı (-lar)
ağlabatan
ağlabatmaz
ağlabatmazlıq
ağlagelməz
ağlagirməz
ağlarot
ağlaşığan
ağlaşığışan
ağlaşığışmaz
ağlaşıgmazlıq
ağlauyarlıq
ağlaya-ağlaya
ağlayıb-sitqama
ağlayıb-sızlama
ağlayıb-sızlamaq
ağlı-bozlu
ağlıkəm (-ler)
ağlıkəsməz
ağlıkəsməzlik
ağlı-qaralı
ağlı-qırmızılı
ağlı-sarılı
ağlıyüngül
ağlıyüngünlük
ağmala
ağmaya
ağ nabat
ağot (bot.)
ağrı-acı
ağrı-acısız
ağrikəsən
ağrikəsici
ağrı-qada
ağsaç
ağsaçlı
ağsaqqal (-lar)
ağsaqqallı
ağsaqqallıq
ağ-sarımtıl
ağsifet
ağsifətli
ağsöyüd
ağtac

ağtəhər
ağtərə (bot.)
ağtikan
ağtikanlıq
ağtorpaq
ağtorpaqlı
ağtük
ağtülü
ağürək
ağürəkli
ağüz
ağüzlü
ağvalideyn
ağvalideynlik
ağyağız
ağyağızlıq
ağyal
ağyalı
ağyanız
ağyanızlıq
ağyarpaq
ağyarpaqlı
ağyazı
ağyol
ağyonca
ağyunlu
ağzaalinmaz
ağzabaxan
ağzacıq
ağzacıqılıq
ağzibaagli
ağzibərk
ağzibərklik
ağzibir
ağzibirlik
ağziboş
ağziboşluq
ağzibütöv
ağzibütövlük
ağzibütün
ağzibütünlük
ağzcirciq
ağzcirciqlıq
ağzıdağınıq
ağzıdağınıqliq
ağzidolu

ağızidualı
ağziəri
ağzigen
ağzigöyçək
ağzigöyçəklik
ağziharpa
ağziharfaliq
ağziheyvərə
ağziheyvərəlik
ağzihədəli
ağzihərzə
ağzihərzəlik
ağzikəsərli
ağziköpüklü
ağziköpüklülük
ağzıqanlı
ağzıqara
ağzıqəsəng
ağzıqəsənglik
ağzimvay, key
ağzimvaylıq
ağzipərtöv
ağzipərtövlük
ağzipolad
ağzipoladlı
ağzipozuq
ağzipozuqluq
ağzipüstə
ağzisöyüşlü
ağziyariq
ağziyariqliq
ağziyasti
ağziyava
ağziyavalıq
ağziyekə
ağziyelli
ağziyellilik
ağziyirtiq
ağziyirtiqlıq
ağziyxarı
ağzolaqlı
ah-aman
ah-əfğan
ahənrüba
ahəstə-ahəste
ah-fəryad

ah-nalə
ahubaxışlı
ahubər
ah-uf
ahugöz
ahugözlü
ahuyerişli
ahü-əfğan
ahü-fəğan
ahü-nalə
ahü-vay
ahü-zar
ah-vay
ah-zar
axar-baxar
axar-baxarlı
axiciliqölçən
axin-axin
axinölçən
axır-axırdə
axır-əvvəl
axır-uxur
axırzaman
axirətpərəst
axirətpərəstlik
axmaq-axmaq
axmaq-uxmaq
Axsadanbaba, türbə
axsaqlaq, xörək
axsaya-axsaya
axşam-axşam
axşambazarı
axşamçağı
axşamqabağı
axşam-səhər
axşamterəfi
axşamüstü
axtaxana
ax-uf
ax-vay
akademik-katib
akkordeonçalan
akselerometr
aksiometr
aksiometrik
aksiometriya

aktinometr
aktinometrik
aktinometriya
akustimetr
akvametr
akvametriya
aqloaparat
aqlomerasiya
aqlütinativ-flektiv
aqrnom-arıcı
aqrnom-gülbecərən
aqrar-əmək
aqrar-xammal
aqrar-iqtisadi
aqrar-istehsal
aqrar-kənd
aqrar-sənaye
aqrar-tehniki
aqrobakteriologiya
aqrobakterioloji
aqrobakterioloq
arobaza
arobədii
arobobiologiya
arobobioloji
arobobioloq
aqrobotanik
aqrobotanika
aqrobotaniki
aqrodərnək
aqröekologiya
aqrofizik
aqrofizika
aqrofiziki
aqrofon
aqroqayda
aqromeşə
aqromeşəmeliorasiya
aqrometr
aqroməktəb
aqroməntəqə
aqrominimum
aqronezarət
aqrnom-entomoloq
aqrnom-meliorator
aqrnomomexanizator

aqrnom-tərəvezçi
aqrnom-toxumçu
aqrnom-üzümçü
aqropedaqoji
aqrorayon
aqrosahə
aqrosenologiya
aqrosənaye
aqrostologiya
aqroşəhər
aqrotexnik
aqrotexnika
aqrotorpaq
aqrozootexnika
aqrozootexniki
ala-babat
ala-babatlıq
alabaxta, quş
alabalıd
alabaş
alabaşlı
alabaydaq
ala-bəzək
ala-bəzəklilik
alabəzgək, quş
ala-bişmiş
alaboyun
ala-boz
alabuğa, cücü
ala-bula
ala-bulalıq
ala-bulaniq
alacadamaq, quş
alacadimdik, quş
alacahöyük
alacaqanad
alacaq-verəcək
alacəhəre, quş
ala-çalpov
ala-çarpaz
ala-çiy
aladağ
aladəngil
ala-dəymış
aladodaq
alafsatan

alagöl
alagöz
alagözlü
alagül
alagüllük
alağac
alax- bulax
ala-kal
alakeş
ala-key
alakölgə
alakülük, cücü
alakülüng, bitki
alaqanad, quş
alaqanqal
alaqanlı
alaqapı
ala-qara
alaqaranlıq
alaqarğa
alaqarin
ala-qarsaq
alaqçalan
alaqdərən
alaqkeş
ala-qolay
ala-qolayıq
ala-qora
alaqvuran
alaməzhəb
ala-nəm
alapaşa
alapars
alapələng
alapələngi
alapisraq, göbələk
alapörtü
ala-seyrek
ala-sütül
alaşiq-dolaşiq
ala-tala
ala-toran
ala-toranlıq
alay-alay
ala-yarımçıq
ala-yarımçıqlıq

alay-bulay
 ala-yetişmiş
 alayonca
 alayoncalıq
 albom-kataloq
 albom-monoqrafiya
 albxara
 alçaqboy
 alçaqboylu
 alçaqdaban
 alçaqdabanlı
 alçaqgövdeli
 alçaqsəqfli
 alçaqtavanlı
 alçaqtəzlikli
 alçaqtəhər
 alçaqtəpəli
 alçaqtəpəlik
 alçaqtəzyiqli
 alçıdaşı
 aldi-qacdı
 al-əvan
 aləmara
 aləm-aşkar
 aləmşümül
 alət-əməliyyat
 alətqayiran
 alətqayırma
 alfa-dəmir
 alfa-hissəcik (-lər)
 alfametr
 alfa-parçalanma
 alfa-radiometr
 alfa-spektr
 alfa-spektrometr
 alfa-şüaburaxan
 alfa-şúa (-lar)
 alfa-zerrə
 algezimetr
 alğı-satqi
 alhaal
 alib-alacaq
 alib-aldatma
 alib-satma
 alib-satmaq
 alib-verəcək

alib-vermə
 alib-vermək
 alin-əng
 alin-gicgah
 alin-xəlbir
 alinüstü
 alışb-yanma
 alışb-yanmaq
 alış-satış
 alış-veriş
 alış-verişi
 alicənab
 alicənabcasına
 alicənablıq
 aligövhər
 alihümmət
 aliqədr
 alıməkan
 alıməqam
 alımənsəb
 alimi-biəməl
 alimnüma
 alimnümalıq
 alinəsəb
 alinəsəblik
 alitəhsilli
 alivücud
 alkalimetriya
 alkoqolimetriya
 al-qan
 al-qırmızı
 allafbazarı
 allahaxtaran
 allahaxtarıcı
 allahaxtarıcılıq
 allaharayıcı
 allaharayıcılıq
 allahqurucu
 allahquruculuq
 allahpayı
 allahpərest
 allahpərestlik
 allah-taala
 allahü-ekber
 allahvara
 allahverən

allı-bəzəkli
 allı-əlvanlı
 allı-güllü
 allı-şallı
 alloantigen
 alloantigenli
 allogenotip
 allochroniki
 allometamorfizm
 allomorf
 allomorflu
 alloplastik
 alloplastiki
 alloplazma
 allüvial-göl (coğr.)
 almacıq-alın
 almacıqaltı
 almacıq-əng
 almacıq-gicgah
 almacıq-gözyuvası
 almacıq-üz
 almaçıçeyi
 almagüvəsi
 almaqrdu
 almanpərest
 almanpərestlik
 almayanaq
 almayanaqlı
 almazçıxaran
 alnarinc
 alniaçıq
 alniaçıqlıq
 alovgözlü
 alovsaçan
 altağız (zool.)
 alt-alta
 altçalan
 altdan-altdan
 altdan-üstən
 altdan-yuxarı
 altiaçıq
 altiaçilan
 altiadamlıq
 altiavarlı
 altiayaq
 altiayaqlı

altıaylıq
 altibarmaq
 altibarmaqlı
 altibaşlı
 altibədənli
 altibucaqlı
 alticərgəli
 alticildli
 alticildlik
 altidüymə
 altigirişli
 altiillik
 altikorpuslu
 altikünclü
 altiqanadlı
 altiqat
 altiqatlı
 altimərtəbə
 altimərtəbəli
 altimisralı
 altipərli
 altırəqəmli
 altisaatlıq
 altisinifli
 altisütunlu
 altispindelli
 altitaxta
 altitaxtalı
 altitarları
 altitarlıq
 altitərefli
 altüzlü
 altivalentli
 altiyanlı
 altiyaşar
 altiyaşlı
 altimetr
 altmışillik
 altmışsentnerçi
 altmışyaşlı
 altprogram
 altsistem
 altunotu
 altuntəpə
 alt-üst
 alüminium-borid

alüminium-bromid
alüminium-fluorid
alüminium-hidroksid
alüminium-karbid
alüminium-oksid
alüminium-sulfat
alüminium-tiosionat
alüminium -yodat
alüminium-yodit
alver
alverçi
alverçilik
alverxana
alyanaq
alyanaqlı
al-yaşıl
aman-aman
aman-zaman
ambırığız
ambulator-poliklinika
amerikapərest
amerikapərestlik
amerikasayağı
amerikasayaq
amfiarktik
amfiatlantik
amfiblastula
amfibol-asbest
amfidiploid
amfispora
amfiteatr
amidobenzol
amilasetat
amilbenzol
amilnitrat
amilnitrit
amilodekstrin
aminaldehidlər
aminbirleşmələr
aminketonlar
aminspirt (-lər)
aminşəker
aminturşu (-lar)
amirlik-inzibatlılıq
ammonium-arsenit
ammonium-azid

ammonium -bixromat
ammonium-bromat
ammonium-bromid
ammonium-fluorid
ammonium-fosfat
ammonium-fosfit
ammonium-hipobromit
ammonium-hipoklorit
ammonium-hipoyodit
ammonium-xlorat
ammonium-xlorid
ammonium-xlorit
ammonium-karbonat
ammonium-manganat
ammonium-metaborat
ammonium-metafosfat
ammonium-metastibiat
ammonium-nitrat
ammonium-oksalat
ammonium-permanqanat
ammonium-peryodat
ammonium-pirofosfat
ammonium-rodanid
ammonium-sianid
ammonium-sionat
ammonium-sulfat
ammonium-sulfid
ammonium-tetraborat
ammonium-tibarsenit
ammonium-tiosionat
ammonium-tiostibiat
ammonium-tiosulfat
ammonium-yodat
ammonium-yodid
amorf-faza
amorf-hal
amorf-karbon
amorf-kömür
amortizasiyaedici
amöbəbənzər
amper-manometr
ampermətr
amper-saat
amper-saniyə
amper-sarığı
amplitud-tezlik

ana-baci
ana-bala
anabaptist
anabazin-sulfat
anabir
anadanbir
anadandoğma
anadangelmə
anadil, quş
anaerob
anafilaksiya
analı-atılı
analı-balalı
analitik-sintetik
analitik-statistik
analoq-ədədi
analoq-kod
anaplazma
anarxist-sindikalıst
anarxizm-sindikalizm
añaşaqəkən
anatomik-morfoloji
anbaan
anbargüvəsi
ancaq-ancaq
and-aman
andızçıçəkli (-lər)
andiçmə
and-qəsəm
androgen
androgenetik
androgenez
androspora
androstendiol
androsteron
anemoentomofimiya
anemointeqrator
anemoklinograf
anemoklinometr
anemometr
anemometrik
anemometriya
anemorumboqraf
anemorumbometr
anemotaxrometr
anemotaksis

anemotropizm
angioreseptor (-lar)
angiospazma
anilin-formaldehid
anilnitrat
anizometr
anizospora
anglosaks (-lar)
anqutboğaz
anlaya-anlaya
anod-ekran
anod-faza
anod-katod
anod-kimyəvi
anod-mexaniki
anod-şüa
anod-tor
anri-bəri
antialkoqol
antianemin
antiasketizm
antiauksin
antibakterial
antibiotik
antibiotika
anticisimcik
anticisim (-lər)
antidarvinizm
antidemokratik
antidemokratizm
antidetonasiya
antidetonator
antidialektik
antidiffuziya (elektr.)
antidiktator
antidinatron
antidövlət
antielektron
antielektronlu
antielement
antifaşist
antifaşizm
antifermen (-lər)
antiferromaqnetizm
antifon
antifriksion